

Số: 6252/CATP-CSGT

V/v tăng cường phối hợp công tác
bảo đảm trật tự, an toàn giao thông
cho lứa tuổi học sinh.

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 25 tháng 10 năm 2024

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TP. HỒ CHÍ MINH

ĐẾN Số: 28822
Ngày: 21/10/24

Chuyển:

Kính gửi: Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh.

Thực hiện Kế hoạch số 1157/KH-UBND ngày 09/3/2024 của Ủy ban nhân dân Thành phố về việc triển khai thực hiện Chỉ thị 31/CT-TTg ngày 21/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường công tác bảo đảm trật tự, an toàn giao thông (TTATGT) cho lứa tuổi học sinh trong tình hình mới. Xác định đây là nhiệm vụ đang được Chính phủ, Bộ Công an và lãnh đạo Ủy ban nhân dân Thành phố quan tâm; Công an Thành phố đã xây dựng Kế hoạch số 1116/KH-CATP-PC08 triển khai lực lượng Cảnh sát giao thông (CSGT) tăng cường các biện pháp nghiệp vụ bảo đảm TTATGT cho lứa tuổi học sinh.

Qua thời gian triển khai thực hiện, mặc dù các đơn vị chức năng đã phối hợp với các cơ sở giáo dục, trường học, trường dạy nghề, trung tâm đào tạo... tổ chức tuyên truyền, yêu cầu viết cam kết chấp hành pháp luật giao thông đường bộ, tuy nhiên trong quá trình kiểm tra thực tế các tuyến đường, khu vực, các bãi trông giữ xe xung quanh các trường học vẫn còn diễn ra tình trạng học sinh chưa đủ điều kiện điều khiển phương tiện tham gia giao thông, thậm chí có trường hợp không đội mũ bảo hiểm, chạy hàng ngang từ 03 xe trở lên gây cản trở giao thông,... điều đó tiềm ẩn nguy cơ về tai nạn giao thông cũng như thể hiện việc chưa có biện pháp xử lý triệt để tình trạng học sinh vi phạm TTATGT. Qua công tác theo dõi, đánh giá tình hình bảo đảm TTATGT trong 10 tháng đầu năm 2024, tai nạn giao thông liên quan tới lứa tuổi học sinh xảy ra 162 vụ, làm chết 22 người, bị thương 92 người; chỉ riêng 15 ngày (từ ngày 01/10/2024 đến ngày 15/10/2024) thực hiện cao điểm đảm bảo TTATGT cho lứa tuổi học sinh đã xảy ra 07 vụ, làm chết 02 người (01 người trong độ tuổi học sinh), bị thương 04 người (03 người trong độ tuổi học sinh); so với thời gian liền kề tăng 01 vụ, tăng 02 người chết, giảm 02 người bị thương; các đơn vị CSGT đã xử phạt liên quan tới lứa tuổi học sinh đối với 2.907 trường hợp (tăng 2.178 trường hợp so với thời gian liền kề), tạm giữ 1.651 xe mô tô, 57 phương tiện khác.

Nhằm phòng ngừa tai nạn giao thông liên quan đến lứa tuổi học sinh và thực hiện hiệu quả, đúng tiến độ các nhiệm vụ đã được phân công tại mục 1, 2 phần II của Kế hoạch số 1157/KH-UBND ngày 09/3/2024 của Ủy ban nhân dân Thành phố. Công an Thành phố đề nghị Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh phối hợp chỉ đạo thực hiện một số nội dung sau:

1. Tiếp tục phối hợp với Công an Thành phố thực hiện Kế hoạch số 902/KH-POL-ATP-SGDĐT ngày 03 tháng 03 năm 2023 giữa Công an Thành Phố và Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh về tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về TTATGT trong các cơ sở giáo dục giai đoạn 2022 – 2025 (xây dựng mô hình “Cổng trường an toàn giao thông”, chương

trình “ngày hội An toàn giao thông” và hội thi tìm hiểu pháp luật trong công tác đảm bảo TTATGT tại các trường học trên địa bàn Thành phố); tăng cường phổ biến các kiến thức và kỹ năng tham gia giao thông an toàn cho phụ huynh và học sinh. Công tác giáo dục An toàn giao thông trong trường học là một trong những nhiệm vụ trọng tâm để bảo vệ lứa tuổi học sinh trước hiểm họa tai nạn giao thông.

(gửi kèm tài liệu tuyên truyền)

2. Chỉ đạo Ban Giám hiệu các trường học phối hợp với lực lượng Công an Thành phố và chính quyền địa phương để trực tiếp kiểm tra tại các bãi xe trong nhà trường; yêu cầu các hộ dân, bãi xe xung quanh khu vực trường học cam kết không nhận trông, giữ xe mô tô trên 50 cm³ cho học sinh. Đối với những trường hợp sau cam kết vẫn còn vi phạm, đề nghị Sở Giáo dục và Đào tạo chỉ đạo xử lý nghiêm theo quy định của Ngành.

3. Tiếp tục chỉ đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo cấp huyện yêu cầu Hiệu trưởng các trường trung học cơ sở và trung học phổ thông phải có trách nhiệm triển khai cam kết đến 100% giáo viên chủ nhiệm về việc nhắc nhở học sinh chấp hành pháp luật giao thông và thông qua các buổi họp phụ huynh học sinh để tổ chức cho phụ huynh **cam kết tuyệt đối không giao xe** cho học sinh khi chưa đủ tuổi hoặc chưa có Giấy phép lái xe, không vì lợi ích, tiện lợi trước mắt mà gây hậu quả đến học sinh.

4. Đề ra các chỉ tiêu phù hợp để đánh giá thi đua đối với các đơn vị trường học có nhiều học sinh bị lực lượng cảnh sát giao thông gửi thông báo vi phạm. Xử lý trách nhiệm đối với Ban Giám hiệu nhà trường nếu để lực lượng chức năng phát hiện, ghi nhận vẫn còn tình trạng để cho học sinh gửi xe mô tô trên 50 cm³ trong bãi xe của trường.

5. Nghiên cứu xét thi đua đối với các Phòng Giáo dục và Đào tạo cấp huyện, các trường học thuộc thẩm quyền quản lý. Trên cơ sở danh sách học sinh vi phạm mà Công an Thành phố (Phòng CSGT) hàng tháng gửi về Sở Giáo dục và Đào tạo, đề nghị Sở Giáo dục và Đào tạo có thông tin phản hồi về kết quả kiểm điểm, trừ điểm thi đua đối với các Phòng Giáo dục và Đào tạo, các Trường học có nhiều học sinh vi phạm Luật giao thông đường bộ, cũng như những hình thức xử lý đối với những học sinh vi phạm; để phát sinh nhiều điểm trông, giữ xe cho học sinh trái phép mà trường không phối hợp với Công an và chính quyền địa phương để xử lý.

Công an Thành phố rất mong nhận được sự quan tâm phối hợp của lãnh đạo Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh nhằm góp phần đảm bảo an toàn cho lứa tuổi học sinh trước hiểm họa tai nạn giao thông./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Giám đốc CATP;
- VP UBNDTP;
- Ban ATGTT;
- Phòng PV01, PC08;
- Lưu: VT, PC08. TH (06).

Đại tá Nguyễn Đình Dương

ĐỀ CƯƠNG
TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT VỀ TTATGT
ĐỐI VỚI HỌC SINH TIỂU HỌC

I. ĐỐI TƯỢNG, THỜI GIAN, HÌNH THỨC TUYÊN TRUYỀN:

- Đối tượng tuyên truyền: học sinh Tiểu học;
- Thời gian tuyên truyền: 30-45 phút;
- Hình thức tuyên truyền: tùy thuộc vào điều kiện cơ sở vật chất và không gian, địa hình và thời gian, cán bộ tuyên truyền có thể vận dụng sáng tạo, lồng ghép thêm vào các hình thức tuyên truyền sao cho phù hợp, cụ thể:
 - + Tổ chức các trò chơi liên quan đến Luật giao thông đường bộ như: câu hỏi đố vui, trò chơi đội mũ bảo hiểm, tìm hiểu biển báo hiệu (có các phần thưởng, quà khích lệ).
 - + Sân khấu hóa bằng các vở kịch có tích lồng ghép nội dung ATGT hoặc các hội thi đơn giản.
 - + Phát tờ rơi, cẩm nang tuyên truyền ATGT.

II. NỘI DUNG TUYÊN TRUYỀN:

A. Mở đầu:

Khái quát tình hình trật tự an toàn giao thông đường bộ trên địa bàn trong thời gian qua. Đặc biệt nhấn mạnh đến sự nguy hiểm của TNGT đối với lứa tuổi học sinh.

Tùy vào thời gian và tình hình thực tế của buổi tuyên truyền mà cán bộ tuyên truyền xem xét giới thiệu cho phù hợp. Sử dụng các từ ngữ dễ hiểu, dễ hình dung với học sinh.

B. Giới thiệu về quy tắc chung khi tham gia giao thông:

1. Đường bộ:

1.1. Quy tắc an toàn đối với người đi bộ: (Điều 32 – Luật GTĐB 2008)

- Người đi bộ phải đi trên hè phố, lề đường; trường hợp đường không có hè phố, lề đường thì người đi bộ phải đi sát mép đường.

- Người đi bộ chỉ được qua đường ở những nơi có đèn tín hiệu, có vạch kẻ đường hoặc có cầu vượt, hầm dành cho người đi bộ và phải tuân thủ tín hiệu chỉ dẫn.

- Trường hợp không có đèn tín hiệu, không có vạch kẻ đường, cầu vượt, hầm dành cho người đi bộ thì người đi bộ phải quan sát các xe đang đi tới, chỉ qua đường khi bảo đảm an toàn và chịu trách nhiệm bảo đảm an toàn khi qua đường.

- Người đi bộ không được vượt qua dải phân cách, không đù bám vào phương tiện giao thông đang chạy; khi mang vác vật cồng kềnh phải bảo đảm an toàn và không gây trở ngại cho người và phương tiện tham gia giao thông đường bộ.

- Trẻ em dưới 7 tuổi khi đi qua đường đô thị, đường thường xuyên có xe cơ giới qua lại phải có người lớn dắt; mọi người có trách nhiệm giúp đỡ trẻ em dưới 7 tuổi khi đi qua đường.

1.2. Quy tắc an toàn khi điều khiển xe đạp, xe đạp điện: (Điều 31 – Luật GTĐB 2008)

- Đi đúng làn đường dành cho phương tiện xe thô sơ; tuân thủ chỉ dẫn của biển báo hiệu, đèn tín hiệu và người điều khiển giao thông. Nếu không có làn đường dành riêng cho xe đạp, xe thô sơ thì phải đi sát mép đường, lề đường phía bên phải theo chiều đi của mình, nhường đường cho người đi bộ và người tàn tật. Khi chuyển hướng phải báo hiệu bằng tay cho phương tiện khác biết.

- Không đi xe đạp dàn hàng ngang, hàng hai, hàng ba trên đường; lạng lách, đánh võng; rẽ đột ngột; buông tay khi đang ngồi trên xe đạp, dùng ô khi đi xe đạp, bám kéo, đẩy các xe đạp khác, đứng trên thanh đê chân phía sau hoặc giá đèo hàng, vừa đi vừa đùa nghịch, tuyệt đối không được lạng lách, đánh võng trên đường bộ...

- Lái xe đạp vào ban đêm phải có đèn chiếu sáng và nên mặc trang phục sáng màu/phản quang.

- Người điều khiển, người ngồi trên xe đạp máy phải đội mũ bảo hiểm có cài quai đúng quy cách.

- Người điều khiển xe đạp chỉ được chở một người, trừ trường hợp chở thêm một trẻ em dưới 7 tuổi thì được chở tối đa hai người.

1.3. Quy tắc an toàn khi ngồi trên xe mô tô:

* **Mũ bảo hiểm:** (*Cán bộ tuyên truyền cho các em xem clip hướng dẫn, thực hành cho các em cách đội mũ bảo hiểm đúng quy định*)

- Người điều khiển, người ngồi trên xe mô tô hai bánh, xe mô tô ba bánh, xe gắn máy phải đội mũ bảo hiểm có cài quai đúng quy cách.

- Hướng dẫn cách lựa chọn mũ bảo hiểm (mũ dành cho người đi xe mô tô, xe gắn máy, mũ đảm bảo chất lượng, có tem kiểm định, có kích cỡ vừa với đầu,...)

- Hướng dẫn thao tác đội mũ bảo hiểm đúng cách và kiểm tra mũ sau khi đội. (Vành mũ song song tầm mắt, dây quai nón cài ôm sát cầm, sử dụng 2 ngón tay để kiểm tra dây quai nón...)

* **Tư thế ngồi trên xe máy khi được chở:** (*cho các em xem clip hướng dẫn hoặc có thể bố trí xe máy thực tế để hướng dẫn trực tiếp cho học sinh*)

- Không ngồi phía trước xe máy làm che khuất tầm nhìn người điều khiển phương tiện; không dùng tay che gương chiếu hậu, đặt tay lên tay ga (bên phải) và các nút điều khiển của xe khi xe đang chạy hoặc khi xe vẫn chưa tắt máy.

- Ngồi phía sau người lái xe: khi lên xe phải quan sát phía sau và lên xe từ phía tay trái; ngồi thẳng lưng, ôm nhẹ eo người lái xe, hai đùi khép nhẹ, hai bàn chân đặt lên thanh đê chân phía sau; không đưa tay, chân sang 2 bên; không đứng/nằm trên xe, không ngồi để cả 02 chân sang bên trái hoặc bên phải xe khi xe đang chạy; không đùa nghịch, quay ngang, quay ngửa làm ảnh hưởng đến sự cân bằng xe và sự tập trung của người lái xe;...

* **Đèn tín hiệu giao thông:** (*Điều 10, Luật GTĐB 2008*)

- Tín hiệu xanh là được đi;
- Tín hiệu đỏ là cấm đi;

- Tín hiệu vàng là phải dừng lại trước vạch dừng, trừ trường hợp đã đi quá vạch dừng thì được đi tiếp; trong trường hợp tín hiệu vàng nhấp nháy là được đi nhưng phải giảm tốc độ, chú ý quan sát, nhường đường cho người đi bộ qua đường.

* **Biển báo hiệu đường bộ:** (*Các biển báo cụ thể tại Quy chuẩn 41:2019/BGTVT*)

- Cơ bản gồm 05 nhóm: Biển báo cấm, biển báo nguy hiểm, biển hiệu lệnh, biển chỉ dẫn và biển phụ.

- Cho các em nhận dạng một số biển báo giao thông phù hợp với độ tuổi và nêu nội dung biển báo. Cán bộ tuyên truyền giải thích cho các em hiểu được tác dụng của biển báo giúp người tham gia giao thông đi đúng quy định và di chuyển an toàn và phải chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ khi tham gia giao thông.

1.4. Quy tắc an toàn khi ngồi trên xe ô tô: (*Điều 9, Luật GTDB 2008; Nghị định 100/2019/NĐ-CP và Nghị định 123/2021/NĐ-CP*)

- Phải thắt dây an toàn tại vị trí có trang bị dây an toàn khi xe di chuyển.

- Tuyệt đối không đùa nghịch trong xe; không đưa đầu, tay, chân ra ngoài cửa xe khi xe đang chạy; không tự ý mở cửa xe, lên xuống khi chưa có sự hướng dẫn của người lớn.

- Khi đi trên xe ô tô khách, xe đưa đón học sinh cần lên xuống theo thứ tự và sự hướng dẫn của người lớn, không chen lấn, xô đẩy, đùa nghịch khi lên, xuống xe.

- Ngoài ra, đối với một số trường có xe đưa đón học sinh, cán bộ tuyên truyền có thể hướng dẫn học sinh cách mở cửa lên xuống xe ô tô an toàn; giới thiệu vị trí trang bị còi, búa thoát hiểm trên xe ô tô; hướng dẫn cách báo hiệu hoặc thoát hiểm trong trường hợp khẩn cấp.

1.5. Một số quy định khác

- Các quy định liên quan đến Chở người trên xe (*Điều 30, Luật GTDB 2008*)

- Các quy định liên quan đến Quyền ưu tiên của một số loại xe (*Điều 22, Luật GTDB 2008*)

2. Đường sắt (*cần chú ý tuyên truyền kỹ hơn nội dung này nếu trên địa bàn có Ga tàu, các tuyến đường sắt ngang qua*):

- Khi đi đến đoạn đường giao nhau với đường sắt cần chú ý đèn tín hiệu, rào chắn và chuông báo hiệu trước khi đi qua và tuyệt đối chấp hành hướng dẫn của nhân viên đường sắt.

- Khi đi trên phương tiện giao thông đường sắt (trên tàu hỏa) cần chấp hành đúng quy định của tàu, không chạy nhảy, đùa nghịch trên tàu, khi đi tàu cần ở đúng vị trí hoặc ngồi đúng vị trí được ghi trên vé tàu.

- Không được mở cửa lên, xuống tàu hỏa, đưa đầu, tay, chân và vật khác ra ngoài thành toa xe khi tàu đang chạy.

- Khi cần đi lại trên tàu thì cần nhờ sự giúp đỡ người lớn đi cùng.

- Khi lên, xuống tàu phải xếp hàng lần lượt, không chen lấn, xô đẩy nhau, chấp hành theo sự hướng dẫn của nhân viên đường sắt.

- Nghiêm cấm hành vi đi, đứng, nằm, ngồi hoặc hành vi khác trên đường sắt; ném đất, đá hoặc vật khác lên tàu hoặc từ trên tàu xuống.

- Trường hợp gấp sự cố trên đường sắt, nhanh chóng di chuyển ra khỏi phạm vi đường sắt và báo cho nhân viên đường sắt hoặc người lớn gần nhất để giúp đỡ.

- Khi có mặt tại nơi có phương tiện tham gia giao thông đường bộ bị hư hỏng trên đoạn đường bộ giao nhau cùng mức với đường sắt cần giúp đỡ người điều khiển phương tiện đưa phương tiện ra khỏi phạm vi an toàn đường sắt (*Cán bộ tuyên truyền lấy ví dụ cho các em nhỏ khi gặp tình huống trên thì cần giúp đỡ những gì, làm gì*)

3. Đường thủy nội địa (*cần chú ý tuyên truyền kỹ hơn nội dung này nếu trên địa bàn có bến phà, bến khách ngang sông*):

- Cần phải đến bến tàu, phà, thuyền trước thời gian khởi hành để nghỉ ngơi và làm quen không khí, đề phòng đến muộn không kịp giờ khởi hành.

- Ngồi nghiêm chỉnh tại chỗ của mình, nghiêm túc và tuyệt đối tuân thủ theo những quy định và hướng dẫn của các nhân viên trên tàu, thuyền.

- Khi tàu, thuyền di chuyển trên sông hoặc biển sẽ rất tròng trành. Vì vậy, các em nên ngồi chia đều sang hai phía và không chạy, nhảy trên tàu, thuyền vì sẽ khiến cho tàu, thuyền mất thăng bằng và có thể bị lật.

- Mặc áo phao cứu sinh ngay khi bước chân lên tàu, thuyền, phà và trong suốt chuyến đi (thực hiện theo hướng dẫn của nhân viên trên tàu, thuyền).

Tác dụng của chiếc áo phao cứu sinh là giúp cơ thể nổi lên mặt nước, không bị đuối nước và giúp những người cứu hộ có thể dễ dàng nhìn thấy khi tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn.

*** Hướng dẫn các em cách mặc áo phao đúng cách:** (*cán bộ tuyên truyền hướng dẫn và thực hành cách mặc áo phao cho các em học sinh*).

Khi lên tàu, thuyền chúng ta chọn cho mình chiếc áo phao vừa với người và mặc áo phao đúng cách

Bước 1: Kiểm tra tổng thể áo phao, nối lỏng dây đai xung quanh áo.

Bước 2: Thực hiện mặc áo phao vào người.

Bước 3: Cài các khoá lại sao cho chắc chắn và điều chỉnh thắt chặt dây đai cho áo ôm sát cơ thể chắc chắn, thoải mái nhất.

Bước 4: Xỏ chân vào dây ở phần dưới áo phao để tránh bị giật ngược lên cổ, gây cản trở các hoạt động khi bơi dưới nước.

Bước 5: Kiểm tra lần cuối cho chắc chắn rằng bạn đã mặc áo phao đúng cách và các khóa bấm, dây đai sẽ không bị bung bật khi xuống nước.

*** Xử lý một số tình huống khẩn cấp:**

- Khi bản thân mình bị rơi xuống nước:

+ Kêu cứu thật to.

+ Bình tĩnh làm nổi người lên bằng cách hít một hơi dài, thả lỏng người.

+ Bơi theo dòng nước để thoát khỏi chỗ xoáy, chỗ sâu và bơi vào bờ.

- Khi thấy bạn và người thân bị đuối nước:
 - + Kêu cứu bất cứ người nào ở gần.
 - + Tuyệt đối không nhảy xuống cứu nếu mình không biết bơi giỏi và không biết cách cứu đuối bởi có thể mình sẽ là nạn nhân tiếp theo.
 - + Vứt dây, phao hoặc sào dài để nạn nhân tóm lấy và cùng người lớn kéo lên bờ.

C. KẾT LUẬN:

- Căn cứ thời gian thực tế, nêu tóm tắt, nhắc lại những nội dung quan trọng, kỹ năng cần nắm được để tham gia giao thông an toàn. Vận động học sinh và phụ huynh ký cam kết không vi phạm pháp luật về TTATGT với Nhà trường, thực hiện tốt mô hình “Cổng trường an toàn giao thông”.
- Trong quá trình tuyên truyền các nội dung về quy tắc và kỹ năng tham gia giao thông an toàn cán bộ tuyên truyền có thể lồng ghép giao lưu, đố thoại, chơi trò chơi để tăng thêm phần hấp dẫn, giúp học sinh tiếp thu nhanh hơn.

ĐỀ CƯƠNG
TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT VỀ TTATGT
ĐỐI VỚI HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

A. ĐỐI TƯỢNG, THỜI GIAN, HÌNH THỨC TUYÊN TRUYỀN:

Đối tượng tuyên truyền: là học sinh Trung học phổ thông (THPT);

Thời gian tuyên truyền: 45-60 phút;

Hình thức tuyên truyền: tùy thuộc vào điều kiện cơ sở vật chất và không gian, địa hình và thời gian, cán bộ tuyên truyền có thể vận dụng sáng tạo, lồng ghép thêm vào các hình thức tuyên truyền sao cho phù hợp, cụ thể:

- Sử dụng giáo án điện tử (Power Point) lồng ghép với trình chiếu các Video Clip Tai nạn giao thông, vi phạm pháp luật về TTATGT.

- Tổ chức các trò chơi liên quan đến pháp luật về TTATGT như: câu hỏi đố vui, trò chơi tìm hiểu biển báo hiệu, xác định lỗi vi phạm trong clip hoặc trong hình ảnh (có các phần thưởng, quà khích lệ).

- Phát tờ rơi, cẩm nang tuyên truyền an toàn giao thông (ATGT).

B. NỘI DUNG TUYÊN TRUYỀN:

I. KHÁI QUÁT TÌNH HÌNH TTATGT TRÊN ĐỊA BÀN TP.HỒ CHÍ MINH

- Ở TP. Hồ Chí Minh trong những năm gần đây, tình hình TTATGT tương đối ổn định, TNGT đã được kiềm chế về số vụ, số người chết và số người bị thương. Tuy nhiên tình hình TTATGT vẫn diễn biến phức tạp, vẫn xảy ra nhiều vụ TNGT gây hậu quả rất nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng.

- Theo thống kê số liệu TNGT liên quan đến học sinh từ 16-18 tuổi; nguyên nhân gây ra TNGT ở lứa tuổi học sinh THPT tại địa phương (*cán bộ tuyên truyền thông báo số liệu gần nhất*).

- Khái quát nguyên nhân dẫn đến TNGT và UTGT:

+ Do cơ sở hạ tầng giao thông không đáp ứng kịp yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội.

+ Do phương tiện giao thông không đảm bảo an toàn kỹ thuật.

+ Do yếu tố chủ quan của người tham gia giao thông.

+ Do yếu tố khách quan của thời tiết và điều kiện môi trường.

(Trong đó, yếu tố chủ quan của con người giữ vai trò quan trọng)

Như vậy nguyên nhân xảy ra TNGT chủ yếu là do thiếu kiến thức, kỹ năng, ý thức khi tham gia giao thông, không hiểu biết về pháp luật TTATGT và không nghiêm chỉnh chấp hành các quy tắc ATGT đường bộ.

Tùy vào thời gian và tình hình thực tế của buổi tuyên truyền mà cán bộ tuyên truyền xem xét giới thiệu cho phù hợp.

II. GIỚI THIỆU VỀ QUY TẮC CHUNG KHI THAM GIA GIAO THÔNG

1. Đường bộ:

- Quy tắc chung tham gia giao thông đường bộ (LGTĐB 2008: Khoản 1 Điều 9; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm g Khoản 3 Điều 6 đối với xe mô tô)

Người tham gia giao thông phải đi bên phải theo chiều đi của mình, đi đúng làn đường, phần đường quy định và phải chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ (*hệ thống báo hiệu đường bộ bao gồm: hiệu lệnh của người điều khiển giao thông; tín hiệu đèn giao thông, biển báo hiệu, vạch kẻ đường, cọc tiêu hoặc tường bảo vệ, rào chắn*). (*Cán bộ tuyên truyền có thể hướng dẫn minh họa một số biển báo, báo hiệu đường bộ chính, thường gặp*)

- Quy định về người đi bộ (LGTĐB 2008: Điều 32; NĐ 100/2019/NĐ-CP: Điều 9)

- Các quy định liên quan đến điều khiển xe đạp, xe đạp điện, xe đạp máy (LGTĐB 2008: Điều 31; NĐ 100/2019/NĐ-CP: Điều 8)

- Các quy định liên quan đến Hệ thống báo hiệu giao thông đường bộ, chấp hành báo hiệu đường bộ (LGTĐB 2008: Điều 10; Quy chuẩn 41:2019/BGTVT; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm a Khoản 1; điểm e, g Khoản 4 Điều 6)

- Người ngồi trên xe mô tô, xe gắn máy, xe máy điện, xe đạp điện bắt buộc phải đội mũ bảo hiểm và cài quai đúng quy định.

Các quy định liên quan đến Đội mũ bảo hiểm (NĐ 100/2019/NĐ-CP được sửa đổi bổ sung theo NĐ 123/2021/NĐ-CP: điểm n,o Khoản 3, Điều 6 đối với xe mô tô, xe gắn máy, xe máy điện; điểm đ,e Khoản 4 Điều 8 đối với xe đạp máy, xe đạp điện và Điều b, Khoản 6 Điều 11 đối với người ngồi trên xe mô tô, xe gắn máy (kể cả xe máy điện), xe đạp máy (kể cả xe đạp điện), cách nhận biết mũ bảo hiểm đạt chuẩn và cách thức đội mũ bảo hiểm đúng quy định).

- Các quy định liên quan đến Chở người trên xe (LGTĐB 2008: Điều 30; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm l Khoản 2 và điểm b Khoản 3 Điều 6).

- Các quy định liên quan đến tuổi, sức khỏe người lái xe và giấy phép lái xe (LGTĐB 2008: Điều 58,59,60; NĐ 100/2019/NĐ-CP: Khoản 1, Khoản 4 Điều 21, Điều đ, Khoản 5 Điều 30).

- Người lái xe và người ngồi trong xe ô tô phải thắt dây an toàn tại vị trí có trang bị dây an toàn khi xe di chuyển.

2. Đường sắt

- Nghiêm cấm hành vi đi, đứng, nằm, ngồi hoặc hành vi khác trên đường sắt; ném đất, đá hoặc vật khác lên đường sắt, lên tàu hoặc từ trên tàu xuống.

- Khi đi trên phương tiện giao thông đường sắt (trên tàu hỏa) phải chấp hành đúng nội quy, quy định của tàu.

3. Đường thủy nội địa

Khi đi trên các phương tiện giao thông đường thủy các em cần ngồi trật tự tại chỗ của mình, nghiêm túc, không đùa nghịch và tuyệt đối tuân thủ theo những quy định an toàn trên phương tiện thủy; mặc áo phao, sử dụng các dụng cụ cứu sinh trong suốt chuyến đi.

III. KỸ NĂNG THAM GIA GIAO THÔNG AN TOÀN:

1. Kỹ năng tham gia giao thông đường bộ an toàn

1.1. Đi bộ an toàn

- Đi trên hè phố, đi sát mép đường về phía bên phải theo chiều đi của mình (ở những nơi không có hè phố), đi đúng phần đường dành cho người đi bộ.

- Qua đường tại nơi có vạch kẻ đường, hầm, cầu vượt dành cho người đi bộ, phải tuân thủ theo tín hiệu chỉ dẫn; tại nơi đường giao nhau không có vạch kẻ đường dành cho người đi bộ sang đường, không có đèn tín hiệu khi qua đường cần chú ý quan sát.

- Không vượt qua dải phân cách, đu bám vào phương tiện giao thông đang chạy, không đùa nghịch dưới lòng đường, vỉa hè, nơi gần đường sắt...

1.2. Điều khiển xe đạp an toàn

- Chọn xe phù hợp với vóc dáng chiều cao (các em có thể chống chân xuống đất thoải mái khi ngồi trên yên xe, sẽ dễ dàng điều khiển và xử lý khi bất ngờ gặp tình huống nguy hiểm); chọn cho mình một chiếc xe đảm bảo chất lượng, phù hợp với vóc dáng để đảm bảo an toàn nhất khi tham gia giao thông.

- Kiểm tra xe trước khi đi: độ cao, phanh, chuông, lốp, đội mũ bảo hiểm dành cho xe đạp để đảm bảo an toàn v.v... Khi đi xe, phanh là bộ phận rất quan trọng, giúp các em giảm tốc độ và tránh va chạm, khi muốn giảm tốc độ hoặc dừng xe các em nên sử dụng cả phanh trước và phanh sau.

- Đi đúng phần đường, làn đường quy định, đi với tốc độ vừa phải và luôn quan sát chỉ dẫn của người điều khiển giao thông, đèn tín hiệu giao thông, các biển chỉ dẫn và các chướng ngại vật trên đường, giơ tay xin đường khi chuyển hướng hoặc sang đường khi đi xe đạp, bật tín hiệu xin đường khi đi xe đạp điện trước khi chuyển hướng hoặc sang đường.

- Không đi xe đạp dàn hàng ngang, hàng hai hàng ba trên đường; rẽ đột ngột; buông tay khi đang ngồi trên xe đạp, dùng ô khi đi xe đạp, bám kéo, đẩy các xe đạp khác, đứng trên thanh để chân phía sau hoặc giá đèo hàng, vừa đi vừa đùa nghịch, tuyệt đối không được lạng lách, đánh võng trên đường bộ...

1.3. Điều khiển xe đạp điện, xe máy điện và xe gắn máy, xe mô tô an toàn:
(Có thể cho các em xem một số hình ảnh về tình trạng học sinh điều khiển xe mô tô khi chưa đủ tuổi)

Các em học sinh PTHH là lứa tuổi từ 16 -18 tuổi, các em được phép điều khiển xe gắn máy có dung tích xi lanh dưới 50cm^3 (có vận tốc thiết kế lớn nhất nhỏ hơn 50km/h). Tuy nhiên đi cùng đó là những nguy cơ, rủi ro tiềm ẩn nguy cơ gây TNGT cũng cao hơn. Do đó trước khi điều khiển phương tiện trên chúng ta cần tìm hiểu về tính năng, đặc điểm của phương tiện, tìm hiểu những quy định của pháp luật đối với người điều khiển phương tiện. Sau đây là một số kiến thức cơ bản cần nắm vững:

- Đối với người từ đủ 16 tuổi trở lên được phép điều khiển xe gắn máy dưới 50cm^3 (vận tốc thiết kế tối đa dưới 50km/h), khi tham gia giao thông cần mang theo Giấy chứng nhận đăng ký xe, Giấy chứng nhận bảo hiểm TNDS của chủ xe cơ giới còn hiệu lực và giấy tờ tùy thân của người lái xe.

- Luật Giao thông đường bộ quy định đối với người từ đủ 18 tuổi trở lên được điều khiển xe mô tô hai bánh, xe mô tô ba bánh có dung tích xi-lanh từ 50cm^3 trở lên và các loại xe có kết cấu tương tự. Như vậy đối với các em từ đủ 18 tuổi có thể điều khiển xe mô tô có dung tích xi lanh từ 50cm^3 trở lên với điều kiện các em phải có Giấy phép lái xe phù hợp và khi tham gia giao thông cần mang theo Giấy phép lái xe, Giấy chứng nhận đăng ký xe, Giấy chứng nhận bảo hiểm trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới còn hiệu lực và giấy tờ tùy thân của người lái xe.

- Kiểm tra an toàn của xe gắn máy trước khi di chuyển: độ cao, phanh, còi, lốp, đèn, xi nhan, gương chiếu hậu (*bắt buộc phải có gương chiếu hậu bên trái*)...

- Khi điều khiển xe đạp điện, xe gắn máy các em phải đội mũ bảo hiểm và cài quai mũ đúng quy định.

- Cách chọn mũ bảo hiểm: Chọn mũ bảo hiểm đạt tiêu chuẩn, mũ phải có tem kiểm định, lớp xốp cứng, dây đeo và khóa chắc chắn...

- + Cách đội mũ bảo hiểm đúng quy cách: Hãy mở dây quai mũ sang 2 bên, đội mũ lên đầu và kiểm tra xem mũ có vừa đầu không bằng cách xoay đi xoay lại. Hãy luôn cài quai mũ, vì nếu đội mũ mà không cài quai thì khi bị ngã, mũ sẽ văng ra ngoài và không có tác dụng bảo vệ đầu các em.

- + Kiểm tra để đảm bảo quai mũ không quá lỏng hay quá chật. Sau khi cài quai, các em vẫn cho vừa được 2 ngón tay dưới cầm là vừa thoải mái.

- Người điều khiển, người ngồi trên xe đạp điện, xe gắn máy không được mang vác vật cồng kềnh, không sử dụng ô, thiết bị âm thanh (*trừ thiết bị trợ thính*), không bám, kéo đẩy các phương tiện khác, không đứng trên yên, giá đèo hàng hoặc ngồi trên tay lái và có các hành vi khác gây mất TTATGT.

1.4. Chú ý những nơi tầm nhìn bị che khuất và dự đoán các tình huống nguy hiểm xảy ra

- Tại những nơi góc khuất, tầm nhìn của chúng ta bị hạn chế bởi những ngôi nhà, bức tường, cây cối hoặc phương tiện đang dừng đỗ, người lái xe khác khó có

thể nhìn thấy các em, vì vậy khi đi tới những nơi đó cần chú ý quan sát, chú ý tiếng còi xe để tránh xe một cách an toàn (*Có thể giao lưu đặt câu hỏi với các em một số địa điểm tầm nhìn bị che khuất? Cách để đi qua đó an toàn?*).

- Khi tham gia giao thông các em tránh đi ngang các phương tiện cơ giới nhất là xe ô tô, xe container, xe tải (vì sẽ rơi vào điểm mù, người điều khiển phương tiện cơ giới không nhìn thấy các em sẽ gây ra nguy hiểm (*lấy ví dụ bằng clip để các em nhận biết được vị trí các điểm mù của xe ô tô lớn, hướng dẫn cách tránh các điểm mù khi tham gia giao thông*)).

- Chú ý quan sát đèn báo hướng đi, hướng rẽ của các phương tiện khác để kịp thời nhường đường.

- Luôn làm chủ tốc độ và chú ý quan sát; chú ý để tránh các chướng ngại vật trên đường và dự đoán trước những tình huống bất ngờ có thể xảy ra để phòng tránh kịp thời.

1.5. Nhường đường tại nơi đường giao nhau

- Tại nơi đường giao nhau không có báo hiệu đi theo vòng xuyến, phải nhường đường cho xe đi đến từ bên phải.

- Tại nơi đường giao nhau có báo hiệu đi theo vòng xuyến, phải nhường đường cho xe đi bên trái.

- Tại nơi đường giao nhau giữa đường không ưu tiên và đường ưu tiên hoặc giữa đường nhánh và đường chính thì xe từ đường không ưu tiên và đường nhánh phải nhường đường cho xe đi trên đường ưu tiên và đường chính từ bất kỳ hướng nào tới.

(*Cán bộ tuyên truyền lấy ví dụ bằng hình ảnh trên sa hình*).

1.6. Khi đi trên đoạn đường bộ giao nhau cùng mức với đường sắt

- Các phương tiện đường sắt được quyền ưu tiên đi trước.

- Tại nơi đường bộ giao nhau với đường sắt có đèn tín hiệu, rào chắn thì cần chấp hành hiệu lệnh, chỉ dẫn của đèn tín hiệu (trường hợp có nhân viên đường sắt phải chấp hành hướng dẫn của nhân viên đường sắt). Khi đèn tín hiệu đã sáng, chuông tín hiệu đã kêu, rào chắn đã đóng, người tham gia giao thông phải dừng cách hàng rào chắn 1 khoảng cách an toàn.

- Tại nơi không có rào chắn mà chỉ có đèn tín hiệu và chuông báo hiệu thì khi đèn tín hiệu bật sáng, chuông báo hiệu kêu người tham gia giao thông phải dừng cách đường ray gần nhất tối thiểu là 5m.

- Tại nơi giao không có rào chắn, không có đèn tín hiệu và chuông báo hiệu người tham gia giao thông phải quan sát cả 2 phía khi không có phương tiện đường sắt đang đi tới, đảm bảo an toàn mới được đi qua.

- Khi điều khiển xe trên đoạn đường bộ giao cắt với đường sắt các em cần lưu ý sau:

- + Không được vượt xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
- + Không được lùi xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
- + Không được quay đầu xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
- + Không được dừng xe, đỗ xe trong phạm vi an toàn của đường sắt.
- Trường hợp gặp sự cố, hỏng xe khi đang đi trên đoạn đường bộ giao cắt với đường sắt cần thực hiện ngay các việc sau:
 - + Phải bằng mọi cách nhanh nhất báo cho người ở gần nhất, tìm các đồ vật dễ nhận biết đặt báo hiệu trên đường sắt cách tối thiểu 500m về hai phía để báo hiệu cho người điều khiển phương tiện đường sắt biết;
 - + Tìm cách báo cho người quản lý đường sắt, nhà ga nơi gần nhất;
 - + Phải bằng mọi cách nhanh chóng đưa xe hoặc nhở người xung quanh phối hợp đưa xe ra khỏi phạm vi an toàn đường sắt.
- Khi có mặt tại nơi có phương tiện tham gia giao thông đường bộ bị hư hỏng trên đoạn đường bộ giao nhau cùng mức với đường sắt cần giúp đỡ người điều khiển phương tiện đưa phương tiện ra khỏi phạm vi an toàn đường sắt (*Cán bộ tuyên truyền lấy ví dụ cho các em khi gặp tình huống trên thì cần giúp đỡ như thế nào*).

1.7. Ngồi an toàn trong xe ô tô

- Khi ngồi trên xe ô tô cần ngồi đúng vị trí ghế, ngồi ngay ngắn trong xe ô tô. Không tự ý mở cửa xe khi xe đang chạy.
- Khi ngồi trên xe ô tô khách, xe đưa đón học sinh cần lên xuống theo thứ tự, không chen lấn, xô đẩy, đùa nghịch khi lên, xuống xe ô tô.
- Thắt dây an toàn ở vị trí có trang bị dây an toàn.
- Tác dụng của dây an toàn: Thắt dây an toàn giúp giữ cơ thể người ngồi trong xe ô tô ngồi yên trên ghế, không bị văng ra ngoài, không bị lao vào kính, đập đầu vào ghế trước hoặc vào vô lăng khi xe dừng đột ngột. Nếu không thắt dây an toàn, chẳng may xe dừng đột ngột thì người ngồi trong xe sẽ bị lao về phía trước khiến đầu chúng ta bị va đập dễ dẫn đến bị thương.
- Như vậy các em thắt dây an toàn là rất cần thiết và cũng là chấp hành nghiêm chỉnh Luật Giao thông đường bộ (*có clip cách thắt dây an toàn*).
- Tuyệt đối không đùa nghịch trong xe; không thò đầu, người, tay, chân ra ngoài cửa xe khi xe đang chạy; không tự ý lên, xuống xe khi chưa có sự hướng dẫn của người lớn.

2. Kỹ năng tham gia giao thông đường sắt an toàn

- Không đi, đứng, nằm, ngồi hoặc chơi đùa trên đường sắt.

- Không ném đất, đá hoặc vật khác lên đường sắt, lên tàu hoặc từ trên tàu xuống.

- Khi lên, xuống tàu phải xếp hàng lần lượt, không chen lấn, xô đẩy nhau, chấp hành theo sự hướng dẫn của nhân viên đường sắt.

- Khi đi trên phương tiện giao thông đường sắt (trên tàu hỏa) cần chấp hành đúng quy định của tàu, không chạy nhảy, đùa nghịch trên tàu, khi đi tàu cần ở đúng vị trí hoặc ngồi đúng vị trí được ghi trên vé tàu.

- Không được mở cửa lên, xuống tàu, đưa đầu, tay, chân và vật khác ra ngoài thành toa xe khi tàu đang chạy.

- Khi cần đi lại trên tàu thì cần tuân thủ theo nội quy và hướng dẫn của nhân viên trên tàu.

3. Kỹ năng tham gia giao thông đường thủy nội địa an toàn

- Ngồi nghiêm chỉnh tại chỗ của mình, nghiêm túc và tuyệt đối tuân thủ theo những quy định và hướng dẫn của các nhân viên trên tàu.

- Khi tàu, thuyền, phà di chuyển trên sông hoặc biển sẽ rất chòng chành. Vì vậy, các em nên ngồi chia đều sang hai phía và không đùa nghịch trên tàu, thuyền vì sẽ khiến cho tàu, thuyền mất thăng bằng và có thể bị lật.

- Mặc áo phao cứu sinh hoặc sử dụng dụng cụ nổi ngay khi bước chân lên tàu, thuyền, phà và trong suốt chuyến đi.

Tác dụng của chiếc áo phao cứu sinh hoặc dụng cụ nổi cứu sinh là thứ quan trọng nhất giúp các em không bị đuối nước nếu chẳng may bị rơi xuống nước, nếu các em mặc áo phao hoặc sử dụng dụng cụ nổi thì cơ thể sẽ nổi lên mặt nước, không bị đuối nước và để những người cứu hộ có thể nhìn thấy chúng ta khi tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn.

Hướng dẫn các em cách mặc áo phao đúng cách: Khi lên tàu, thuyền chúng ta chọn cho mình chiếc áo phao vừa với người và mặc áo phao đúng cách

Bước 1: Kiểm tra tổng thể áo phao, nói lỏng dây đai xung quanh áo

Bước 2: Thực hiện mặc áo phao vào người

Bước 3: Cài các khoá lại sao cho chắc chắn và điều chỉnh thắt chặt dây đai cho áo ôm sát cơ thể chắc chắn, thoải mái nhất.

Bước 4: Xỏ chân vào dây ở phần dưới áo phao để tránh bị giật ngược lên cổ, gây cản trở các hoạt động khi bơi dưới nước.

Bước 5: Kiểm tra lần cuối cho chắc chắn rằng bạn đã mặc áo phao bơi đúng cách và các khóa bấm, dây đai sẽ không bị bung bật khi xuống nước.

Ngoài sử dụng áo phao các em còn có thể sử dụng dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân. Dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân là thiết bị cứu sinh sử dụng cầm tay hoặc đeo trên người có tác dụng giữ người nổi trên mặt nước mà dụng cụ nổi đó vẫn giữ nguyên được hình dạng và đặc tính kỹ thuật trong suốt quá trình hoạt động ở dưới nước (trong một số trường hợp nó được thay thế như áo phao cứu sinh).

(Cán bộ tuyên truyền hướng dẫn và thực hành cách mặc áo phao hoặc sử dụng duyngej cụ nổi cứu sinh cá nhân cho các em học sinh).

- Khi bản thân mình bị rơi xuống nước, ngay lập tức các em cần nhớ:
 - + Kêu cứu thật to.
 - + Bình tĩnh làm nổi người lên bằng cách hít một hơi dài, thả lỏng người.
 - + Bơi theo dòng nước để thoát khỏi chỗ xoáy, chỗ sâu và bơi vào bờ.
- Khi thấy có người bị đuối nước, ngay lập tức các em cần làm:
 - + Kêu to, thật lớn gọi bất cứ người nào ở gần.
 - + Tuyệt đối không nhảy xuống nước cứu nếu mình không biết bơi giỏi và không biết cách cứu đuối có thể mình sẽ là nạn nhân tiếp theo.
 - + Vứt dây, phao cứu sinh hoặc gậy, sào dài để nạn nhân tóm lấy và cùng mọi người kéo nạn nhân lên bờ.

C. KẾT LUẬN:

Nêu tóm tắt nội dung cơ bản, kỹ năng cần nắm được để tham gia giao thông an toàn.

- Vận động học sinh và phụ huynh ký cam kết không vi phạm pháp luật về TTATGT với Nhà trường.

Cần tích cực tìm hiểu nâng cao kiến thức và nghiêm chỉnh chấp hành những quy định của pháp luật về TTATGT. Ứng xử có văn hóa khi tham gia giao thông bằng những việc làm cụ thể như: biết giúp đỡ người khác, biết cảm ơn, xin lỗi, ứng xử văn minh lịch sự khi xảy ra va chạm. (*Cán bộ tuyên truyền hướng dẫn các em tham khảo các tài liệu đọc như Luật Giao thông đường bộ, đường sắt và đường thủy nội địa; Bộ câu hỏi thi Giấy phép lái xe mô tô...*).

ĐỀ CƯƠNG
TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT VỀ TTATGT
ĐỐI VỚI HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ

A. ĐỐI TƯỢNG, THỜI GIAN, HÌNH THỨC TUYÊN TRUYỀN:

Đối tượng tuyên truyền: học sinh Trung học cơ sở (THCS);

Thời gian tuyên truyền: 45-60 phút;

Hình thức tuyên truyền: tùy thuộc vào điều kiện cơ sở vật chất và không gian, địa hình và thời gian, cán bộ tuyên truyền có thể vận dụng sáng tạo, lồng ghép thêm vào các hình thức tuyên truyền sao cho phù hợp, cụ thể:

- Sử dụng giáo án điện tử (PowerPoint) lồng ghép với trình chiếu các video clip liên quan.

- Tổ chức các trò chơi liên quan đến Luật giao thông đường bộ như: câu hỏi đố vui, trò chơi tìm hiểu biển báo hiệu, xác định lỗi vi phạm trong clip hoặc trong hình ảnh (có các phần thưởng, quà khích lệ).

- Phát tờ rơi, cẩm nang tuyên truyền ATGT.

B. NỘI DUNG TUYÊN TRUYỀN:

I. MỞ ĐẦU:

Khái quát tình hình trật tự an toàn giao thông (TTATGT) trên địa bàn trong thời gian qua; khái quát nguyên nhân dẫn đến tai nạn giao thông (TNGT) và ùn tắc giao thông (UTGT) (*yếu tố chủ quan và khách quan, trong đó, yếu tố chủ quan của con người giữ vai trò quan trọng*), dẫn chứng thêm số liệu TNGT liên quan đến học sinh từ 12-15 tuổi và một số nguyên nhân dễ gây ra TNGT ở lứa tuổi học sinh THCS;

Kết luận nguyên nhân xảy ra TNGT ở lứa tuổi học sinh THCS chủ yếu là do thiếu kiến thức, kỹ năng khi tham gia giao thông, thiếu hiểu biết về pháp luật TTATGT và không chấp hành nghiêm các quy tắc an toàn khi tham gia giao thông.

Tùy vào thời gian và tình hình thực tế của buổi tuyên truyền mà cán bộ tuyên truyền xem xét giới thiệu cho phù hợp.

II. GIỚI THIỆU VỀ QUY TẮC CHUNG KHI THAM GIA GIAO THÔNG

*** Một số quy định cơ bản của pháp luật liên quan đến bảo đảm TTATGT:**

- **Quy tắc chung** tham gia giao thông đường bộ (LGTDB 2008: Khoản 1 Điều 9; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm g Khoản 3 Điều 6 đối với xe Mô tô).

- **Quy định về người đi bộ** (LGTDB 2008: Điều 32; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm a Khoản 1 Điều 9).

- **Các quy định liên quan đến điều khiển xe đạp, xe đạp điện** (LGTDB 2008: Điều 31; NĐ 100/2019/NĐ-CP: Điều 8).

- **Các quy định liên quan đến Hệ thống báo hiệu giao thông đường bộ**, chấp hành báo hiệu đường bộ (LGTDB 2008: Điều 10; Quy chuẩn 41:2019/BGTVT; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm a Khoản 1; điểm e, g Khoản 4 Điều 6).

- Các quy định liên quan đến **Đội mũ bảo hiểm** (điểm n, o Khoản 3, Điều 6 Nghị định 100/2019/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định 123; điểm đ, e Khoản 4 Điều 8 Nghị định 100/2019/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định 123; điểm b Khoản 6 Điều 11 Nghị định 100/2019/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định 123), cách nhận biết mũ bảo hiểm đạt chuẩn và cách thức đội mũ bảo hiểm đúng quy định.

- Các quy định liên quan đến **Chở người trên xe** (LGTDB 2008: Khoản 1 Điều 30; Nghị định 100/2019/NĐ-CP: điểm l Khoản 2 và điểm b Khoản 3 Điều 6).

- Các quy định liên quan đến **Quyền ưu tiên của các loại xe** (LGTDB 2008: Điều 22; điểm b Khoản 5 Điều 6 Nghị định 100/2019/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định 123; điểm d Khoản 2 Điều 8).

- Các quy định liên quan đến **Điều kiện của người lái xe tham gia giao thông; Giấy phép lái xe; Tuổi, sức khỏe người lái xe** (LGTDB 2008: Điều 58, 59, 60; Điều 21 Nghị định 100/2019/NĐ-CP được sửa đổi, bổ sung theo Nghị định 123; điểm đ, g, h, k Khoản 5 Điều 30).

1. Quy tắc chung khi tham gia giao thông đường bộ:

Người tham gia giao thông phải đi bên phải theo chiều đi của mình, đi đúng làn đường, phần đường quy định và phải chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ (*hệ thống báo hiệu đường bộ bao gồm: hiệu lệnh của người điều khiển giao thông; tín hiệu đèn giao thông, biển báo hiệu, vạch kẻ đường, cọc tiêu hoặc tường bảo vệ, rào chắn*).

2. Quy tắc chung khi tham gia giao thông Đường sắt:

Khi đi trên phương tiện giao thông đường sắt (trên tàu hỏa) cần chấp hành đúng nội quy, quy định của tàu và hướng dẫn của nhân viên đường sắt.

Nghiêm cấm hành vi đi, đứng, nằm, ngồi hoặc hành vi khác trên đường sắt; ném đất, đá hoặc vật khác lên đường sắt, lên tàu hoặc từ trên tàu xuống.

3. Quy tắc chung khi tham gia giao thông Đường thủy nội địa:

Khi đi trên các phương tiện giao thông đường thủy các em cần ngồi trật tự tại chỗ của mình, nghiêm túc và tuyệt đối tuân thủ theo những quy định an toàn trên tàu; mặc áo phao hoặc các dụng cụ cứu sinh trong suốt chuyến đi và tuân theo hướng dẫn của nhân viên trên phương tiện giao thông đường thủy nội địa.

III. KỸ NĂNG THAM GIA GIAO THÔNG AN TOÀN:

1. Kỹ năng tham gia giao thông đường bộ an toàn:

1.1. Đi bộ an toàn:

Đi trên hè phố, đi sát mép đường về phía tay phải theo chiều đi của mình (ở những nơi không có hè phố), đi đúng phần đường dành cho người đi bộ (luôn chú ý quan sát).

Đi qua đường tại nơi có vạch kẻ đường, hầm, cầu vượt dành cho người đi bộ, phải tuân thủ theo tín hiệu đèn, biển báo chỉ dẫn (*hướng dẫn cho các em cách nhín, nhận biết biển báo, vạch kẻ đường, tín hiệu đèn giao thông dành cho người đi bộ*).

Tại nơi đường giao nhau không có vạch kẻ đường dành cho người đi bộ sang đường, không có đèn tín hiệu phải chú ý quan sát kỹ phía trước, phía sau, bên phải, bên trái, khi thấy đảm bảo an toàn thì mới qua đường. Nếu cần phải nhờ sự giúp đỡ của người lớn dắt qua đường. Khi qua đường các em nên giơ cao tay để người tham gia giao thông có thể nhìn thấy các em.

Nguyên tắc đi bộ an toàn khi trời tối: mặc quần áo sáng màu (có vật liệu phản quang càng tốt), mang theo đèn pin hoặc vật dụng chiếu sáng để các phương tiện tham gia giao thông khác có thể nhìn thấy rõ và tránh. Chú ý quan sát các phương tiện đang lưu thông trên đường để phòng tránh các tình huống bất ngờ xảy ra.

Không vượt qua dải phân cách, đu bám vào phương tiện giao thông đang chạy. Không qua đường ở gần phía trước hoặc sau xe ô tô đang đỗ, nơi tầm nhìn bị che khuất. Không đùa nghịch dưới lòng đường, chơi đùa nơi gần đường sắt...

Không chơi đùa trên vỉa hè, khu vực gần đường giao thông, quanh xe ô tô đang dừng, đỗ (vì phương tiện có thể bất ngờ di chuyển)...

1.2. Điều khiển xe đạp, xe đạp điện an toàn:

Hiện nay một số bạn học sinh THCS chưa đủ tuổi điều khiển xe máy điện, xe mô tô nhưng phụ huynh vẫn mua sắm cho các bạn các loại xe đó tham gia giao thông. Luật Giao thông đường bộ năm 2008 và Nghị định số 100/2019/NĐ-CP quy định: *người từ đủ 16 tuổi trở lên mới được phép điều khiển xe máy điện, xe gắn máy, xe mô tô có dung tích xi lanh dưới 50 cm³ (là loại xe có vận tốc tối đa dưới 50 km/h).* Như vậy, ở độ tuổi của các em được phép điều khiển xe đạp và xe đạp điện tham gia giao thông. Để điều khiển xe đạp, xe đạp điện an toàn các em cần nắm được một số kỹ năng cơ bản sau:

- Chọn xe phù hợp với vóc dáng chiều cao (các em có thể chống chân xuống đất thoải mái khi ngồi trên yên xe, sẽ dễ dàng điều khiển và xử lý khi bất ngờ gặp tình huống nguy hiểm); chọn cho mình một chiếc xe đảm bảo chất lượng, phù hợp với vóc dáng để đảm bảo an toàn cho bản thân khi tham gia giao thông.

- Kiểm tra xe trước khi đi: độ cao, phanh (thắng), chuông, lốp, đội mũ bảo hiểm dành cho xe đạp để đảm bảo an toàn v.v... Khi đi xe, phanh là bộ phận rất quan trọng, giúp các em giảm tốc độ và tránh va chạm; khi muốn giảm tốc độ hoặc dừng xe, các em nên sử dụng cả phanh trước và phanh sau.

- Điều khiển xe: điều khiển xe bằng 2 tay để giữ thăng bằng, đi trên làn đường bên phải trong cùng và đi vào làn đường dành cho xe đạp, xe thô sơ, tuân thủ chỉ dẫn của biển báo hiệu, đèn tín hiệu và người điều khiển giao thông. Nếu không có làn đường dành riêng cho xe đạp, xe thô sơ thì phải đi sát mép đường, lề đường phía bên phải theo chiều đi của mình, nhường đường cho người đi bộ và người tàn tật.

- Đi với tốc độ vừa phải và luôn quan sát chỉ dẫn của người điều khiển giao thông, đèn tín hiệu giao thông, các biển báo chỉ dẫn và các chướng ngại vật trên đường; giơ tay xin đường khi đi xe đạp; bật tín hiệu xin đường khi đi xe đạp điện trước khi chuyển hướng hoặc sang đường.

- Nguyên tắc đi xe đạp, xe đạp điện an toàn khi trời tối: đối với xe đạp phải có đèn hoặc gắn phản quang phía sau xe; mặc quần áo có phản quang hoặc trang phục sáng màu; đối với xe đạp điện phải có đèn chiếu sáng và đèn phản quang phía sau.

- Người điều khiển, người ngồi trên xe đạp điện bắt buộc phải đội mũ bảo hiểm và cài quai đúng quy định.

- Cách chọn mũ bảo hiểm: Phải chọn mũ bảo hiểm đạt tiêu chuẩn: mũ phải có dán tem kiểm định, lớp xốp cứng, dây đeo và khóa chắc chắn..

+ Cách đội mũ bảo hiểm đúng quy cách: Hãy mở dây quai mũ sang 2 bên, đội mũ lên đầu và kiểm tra xem mũ có vừa đầu không bằng cách xoay đi xoay lại. Hãy luôn cài quai mũ, vì nếu đội mũ mà không cài quai thì khi bị ngã, mũ sẽ văng ra ngoài và không có tác dụng bảo vệ đầu các em.

+ Kiểm tra để đảm bảo quai mũ không quá lỏng hay quá chật. Sau khi cài quai, các em vẫn cho vừa được 2 ngón tay dưới cằm là vừa.

(Cán bộ tuyên truyền hướng dẫn và thực hành cho các em đội mũ và giải thích vì sao lại phải đội mũ đạt chuẩn và phải cài quai mũ đúng quy cách)

- Người điều khiển, người ngồi trên xe đạp, xe đạp điện không được mang vác vật cồng kềnh, không sử dụng ô, thiết bị âm thanh (trừ thiết bị trợ thính), không bám, kéo đẩy các phương tiện khác, không đứng trên yên, giá đèo hàng hoặc ngồi trên tay lái và có các hành vi khác gây mất TTATGT.

- Khi đi qua đường, chuyển hướng đi các em cần chú ý:

+ Ở những nơi đường giao nhau có đèn tín hiệu giao thông: các em cần giảm tốc độ, chấp hành tín hiệu đèn, quan sát cẩn thận để qua đường an toàn. Nếu có đông người đi bộ, hãy dắt xe qua đường tại nơi có vạch kẻ đường dành cho người đi bộ khi tín hiệu dành cho người đi bộ bật sáng xanh. Có tín hiệu báo hướng rẽ (bằng tay nếu đi xe đạp hoặc bằng đèn tín hiệu của xe nếu đi xe đạp điện) trước khi chuyển hướng ít nhất 10 - 30 giây.

+ Ở những nơi đường giao nhau không có đèn tín hiệu giao thông, các phương tiện thường đi lại dễ bị lộn xộn, tốc độ đi khác nhau rất dễ dẫn đến va chạm, tai nạn giao thông. Vì vậy, các em phải quan sát thật cẩn thận và thực hiện các bước đi qua đường như sau: Giảm tốc độ, chú ý quan sát mọi phía (phải, trái, trước, sau); đưa ra tín hiệu báo hướng rẽ nếu chuyển hướng ít nhất 10 - 30 giây trước khi chuyển hướng; khi thấy không có xe nào đang đến gần mới đi qua nhưng phải vẫn chú ý an toàn.

- Không đi xe đạp dàn hàng ngang, hàng hai, hàng ba trên đường; không rẽ đột ngột; không buông tay khi đang ngồi trên xe đạp; không dùng ô khi đi xe đạp, không bám kéo, đẩy các xe đạp khác; không đứng trên thanh đê chân phía sau hoặc giá đèo hàng; không vừa đi vừa đùa nghịch; tuyệt đối không được lạng lách, đánh võng trên đường bộ...

- Người ngồi sau xe mô tô, xe gắn máy, xe máy điện, xe đạp điện khi lên xe phải quan sát phía sau và lên xe từ phía tay trái; ngồi thẳng lưng, ôm nhẹ eo người lái xe, hai đùi khép nhẹ, hai bàn chân đặt lên thanh đê chân phía sau; không đùa nghịch, quay ngang, quay ngược làm ảnh hưởng đến sự cân bằng xe và sự tập trung của người lái xe; không đứng trên xe, không ngồi phía trước người lái xe, không ngồi để cả 02 chân sang bên trái hoặc bên phải xe...

1.3. Chú ý những nơi tầm nhìn bị che khuất và dự đoán các tình huống nguy hiểm:

Tại những nơi góc khuất, tầm nhìn của chúng ta bị hạn chế bởi những ngôi nhà, bức tường, cây cối hoặc phương tiện đang dừng đỗ, người lái xe khó có thể nhìn thấy các em, vì vậy:

- Khi đi vào góc khuất, tầm nhìn bị hạn chế, các em phải đi chậm lại (hoặc dừng lại), quan sát kỹ xung quanh, nếu không có xe nào mới đi tiếp để đảm bảo an toàn.
- Khi đi trời tối cần chú ý tiếng còi xe và chú ý ánh đèn để nhận biết xe đang đi tới.
- Gặp xe đang chạy hoặc chuyển hướng, hãy đi chậm hoặc dừng lại để chờ xe qua.
- Khi tham gia giao thông các em tránh đi ngang với xe ô tô, xe container, xe tải (vì sẽ rơi vào điểm mù, người điều khiển phương tiện cơ giới không nhìn thấy các em sẽ gây ra nguy hiểm), giơ cao tay để người tham gia giao thông khác dễ nhận biết (*lấy ví dụ bằng clip để các em nhận biết được vị trí các điểm mù của xe ô tô lớn, hướng dẫn cách tránh các điểm mù khi tham gia giao thông*).
- Chú ý quan sát đèn báo hướng đi, hướng rẽ của các phương tiện khác để kịp thời nhường đường.
- Luôn làm chủ tốc độ và chú ý quan sát; chú ý để tránh các chướng ngại vật trên đường và dự đoán trước những tình huống bất ngờ có thể xảy ra để phòng tránh kịp thời.

(Có thể giao lưu đặt câu hỏi với các em một số địa điểm tầm nhìn bị che khuất? Cách để đi qua đó an toàn?).

1.4. Nhường đường tại nơi đường giao nhau:

- Tại nơi đường giao nhau không có báo hiệu đi theo vòng xuyến, phải nhường đường cho xe đi đến từ bên phải.
- Tại nơi đường giao nhau có báo hiệu đi theo vòng xuyến, phải nhường đường cho xe đi bên trái.
- Tại nơi đường giao nhau giữa đường không ưu tiên và đường ưu tiên hoặc giữa đường nhánh và đường chính thì xe từ đường không ưu tiên và đường nhánh phải nhường đường cho xe đi trên đường ưu tiên và đường chính từ bất kỳ hướng nào tới.

(Cán bộ tuyên truyền lấy ví dụ bằng hình ảnh trên sa hình).

1.5. Khi đi trên đoạn đường bộ giao nhau cùng mức với đường sắt:

- Các phương tiện đường sắt được quyền ưu tiên đi trước.
- Tại nơi đường bộ giao nhau với đường sắt có đèn tín hiệu, rào chắn thì cần chấp hành hiệu lệnh, chỉ dẫn của đèn tín hiệu (trường hợp có nhân viên đường sắt phải chấp hành hướng dẫn của nhân viên đường sắt). Khi đèn tín hiệu đã sáng, chuông tín hiệu đã kêu, rào chắn đã đóng, người tham gia giao phải dừng cách hàng rào chắn một khoảng cách an toàn.

- Tại nơi không có rào chắn mà chỉ có đèn tín hiệu và chuông báo hiệu thì khi đèn tín hiệu bật sáng, chuông báo hiệu kêu người tham gia giao phải dừng cách đường ray gần nhất tối thiểu là 5 m.

- Tại nơi giao không có rào chắn, không có đèn tín hiệu và chuông báo hiệu người tham gia giao thông phải quan sát cả 2 phía khi không có phương tiện đường sắt đang đi tới mới được đi qua.

- Khi đi xe đạp, xe đạp điện trên đoạn đường bộ giao cắt với đường sắt các em cần lưu ý:

- + Không được vượt xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
- + Không được lùi xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
- + Không được quay đầu xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
- + Không được dừng xe, đỗ xe trong phạm vi an toàn của đường sắt.

- Trường hợp gặp sự cố, hỏng xe đạp khi đang đi trên đoạn đường bộ giao cắt với đường sắt cần thực hiện ngay các việc sau:

- + Phải bằng mọi cách nhanh nhất báo cho người lớn, tìm các đồ vật dễ nhận biết để đặt báo hiệu trên đường sắt cách tối thiểu 500 mét về hai phía để báo cho người điều khiển phương tiện đường sắt biết;
- + Tìm cách báo cho người quản lý đường sắt, nhà ga nơi gần nhất;
- + Phải bằng mọi cách nhanh chóng đưa xe đạp, xe đạp điện hoặc nhờ người lớn đưa xe đạp ra khỏi phạm vi an toàn đường sắt.

- Khi có mặt tại nơi có phương tiện tham gia giao thông đường bộ bị hư hỏng trên đoạn đường bộ giao nhau cùng mức với đường sắt, cần giúp đỡ người điều khiển phương tiện đưa phương tiện ra khỏi phạm vi an toàn đường sắt.

(Cần bô tuyên truyền lấy ví dụ cho các em khi gặp tình huống trên thì cần giúp đỡ những gì).

1.6. Ngồi an toàn trong xe ô tô:

- Khi lên xe, xuống xe phải theo sự hướng dẫn của người lớn.
- Khi đi trên xe ô tô khách, xe đưa đón học sinh cần lên xuống theo thứ tự, không chen lấn, xô đẩy, đùa nghịch khi lên, xuống xe.
- Ngồi đúng vị trí ghế và ngồi ngay ngắn trong xe.
- Thắt dây an toàn ở vị trí có trang bị dây an toàn.

(Tác dụng của dây an toàn: Thắt dây an toàn giúp giữ cơ thể người ngồi trong xe ô tô ngồi yên trên ghế, không bị văng ra ngoài, không bị lao vào kính, đập đầu vào ghế trước hoặc vào vô lăng khi xe dừng đột ngột. Nếu không thắt dây an toàn nếu chẳng may xe dừng đột ngột thì người ngồi trong xe sẽ bị lao về phía trước khiến đầu chúng ta bị va đập dễ dẫn đến bị thương.

Như vậy các em thắt dây an toàn là rất cần thiết và cũng là chấp hành nghiêm chỉnh Luật Giao thông đường bộ (có clip cách thắt dây an toàn).

- Tuyệt đối không đùa nghịch trong xe; không thò đầu, người, tay, chân ra ngoài cửa xe khi xe đang chạy; không tự ý lên xuống khi chưa có sự hướng dẫn của người lớn.

2. Kỹ năng tham gia giao thông đường sắt an toàn:

- Không đi, đứng, nằm, ngồi hoặc chơi đùa trên đường sắt.

- Không ném đất, đá hoặc vật khác lên đường sắt, lên tàu hoặc từ trên tàu xuống.

- Khi lên, xuống tàu phải xếp hàng lần lượt, không chen lấn, xô đẩy nhau, chấp hành theo sự hướng dẫn của nhân viên đường sắt.

- Khi đi trên phương tiện giao thông đường sắt (trên tàu hỏa) cần chấp hành đúng quy định của tàu, không chạy nhảy, đùa nghịch trên tàu, khi đi tàu cần ở đúng vị trí hoặc ngồi đúng vị trí được ghi trên vé tàu.

- Không được mở cửa lên, xuống tàu, đưa đầu, tay, chân và vật khác ra ngoài thành toa xe khi tàu đang chạy.

- Khi cần đi lại trên tàu thì cần nhờ người lớn đi cùng.

3. Kỹ năng tham gia giao thông đường thủy nội địa an toàn:

- Ngồi nghiêm túc tại chỗ của mình và tuyệt đối tuân thủ theo những quy định và hướng dẫn của các nhân viên trên tàu.

- Khi tàu, thuyền di chuyển trên sông hoặc biển sẽ rất chòng chành. Vì vậy, các em nên ngồi chia đều sang hai phía và không chạy, nhảy trên tàu, thuyền vì sẽ khiến cho tàu, thuyền mất thăng bằng và có thể bị lật.

- Mặc áo phao cứu sinh ngay khi bước chân lên tàu, thuyền, phà và trong suốt chuyến đi.

Tác dụng của chiếc áo phao cứu sinh là thứ quan trọng nhất giúp các em không bị đuối nước nếu chẳng may bị rơi xuống nước, nếu các em mặc áo phao thì cơ thể sẽ nổi lên mặt nước, không bị đuối nước và để những người cứu hộ có thể nhìn thấy chúng ta khi tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn.

Hướng dẫn các em cách mặc áo phao đúng cách: Khi lên tàu chúng ta chọn cho mình chiếc áo phao vừa với người và mặc áo phao đúng cách

Bước 1: Kiểm tra tổng thể áo phao, nối lỏng dây đai xung quanh áo

Bước 2: Thực hiện mặc áo phao vào người

Bước 3: Cài các khoá lại sao cho chắc chắn và điều chỉnh thắt chặt dây đai cho áo ôm sát cơ thể chắc chắn, thoải mái nhất.

Bước 4: Xỏ chân vào dây ở phần dưới áo phao để tránh bị giật ngược lên cổ, gây cản trở các hoạt động khi bơi dưới nước.

Bước 5: Kiểm tra lần cuối cho chắc chắn rằng bạn đã mặc áo phao bơi đúng cách và các khóa bấm, dây đai sẽ không bị bung bật khi xuống nước.

(Cán bộ tuyên truyền hướng dẫn và thực hành cách mặc áo phao cho các em học sinh).

* Khi bản thân mình bị rơi xuống nước, ngay lập tức các em nhớ:

+ Kêu cứu thật to.

+ Bình tĩnh làm nổi người lên bằng cách hít một hơi dài, thả lỏng người.

+ Bơi theo dòng nước để thoát khỏi chỗ xoáy, chỗ sâu và bơi vào bờ.

* Khi thấy bạn và người thân bị đuối nước, ngay lập tức các em nhớ:

+ La thật lớn gọi bất cứ người nào ở gần.

+ Tuyệt đối không nhảy xuống cứu nếu mình không biết bơi giỏi và không biết cách cứu đuối bơi vì có thể mình sẽ là nạn nhân tiếp theo.

+ Vứt dây, phao hoặc sào dài để nạn nhân tóm lấy và cùng người lớn kéo lên bờ.

C. KẾT LUẬN:

Cần cứ thời gian thực tế, nêu tóm tắt, nhắc lại những nội dung cơ bản, kỹ năng cần nắm được để tham gia giao thông an toàn. Học sinh cần tích cực tìm hiểu nâng cao kiến thức và có ý thức nghiêm chỉnh chấp hành những quy định của pháp luật về TTATGT. Ứng xử có văn hóa khi tham gia giao thông bằng những việc làm cụ thể như: biết giúp đỡ người khác, biết cảm ơn, xin lỗi, biết nhường đường, ứng xử văn minh lịch sự khi xảy ra va chạm.

Vận động học sinh và phụ huynh ký cam kết không vi phạm pháp luật về TTATGT với Nhà trường, thực hiện tốt mô hình “Công trường an toàn giao thông”.

(Cán bộ tuyên truyền tăng cường kết hợp giữa trao đổi kiến thức với các trò chơi, đặt câu hỏi trao thưởng để tạo sự thu hút trong quá trình học tập, huấn luyện các kỹ năng tham gia giao thông an toàn).

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
PHÁP LUẬT GIAO THÔNG ĐƯỜNG BỘ VÀ CÁC QUY TẮC THAM GIA
GIAO THÔNG AN TOÀN DÀNH CHO SINH VIÊN

A. ĐỐI TƯỢNG, THỜI GIAN, HÌNH THỨC TUYÊN TRUYỀN:

Đối tượng tuyên truyền: học viên, sinh viên các trường ;

Thời gian tuyên truyền: 60-90 phút;

Hình thức tuyên truyền: tùy thuộc vào điều kiện cơ sở vật chất và không gian và thời gian, cán bộ tuyên truyền có thể vận dụng sáng tạo, lồng ghép thêm vào các hình thức tuyên truyền sao cho phù hợp, cụ thể:

- Sử dụng giáo án điện tử (Power Point) lồng ghép với trình chiếu các Video Clip Tai nạn giao thông, vi phạm pháp luật về TTATGT.
- Tổ chức các trò chơi liên quan đến pháp luật về TTATGT như: câu hỏi đố vui, trò chơi tìm hiểu biển báo hiệu, xác định lỗi vi phạm trong clip hoặc trong hình ảnh (có các phần thưởng, quà khích lệ).
- Tổ chức tọa đàm chuyên đề; hội thi, ngày hội pháp luật về TT, TATGT.
- Phát tờ rơi, cẩm nang tuyên truyền an toàn giao thông (ATGT).

B. NỘI DUNG TUYÊN TRUYỀN:

I. KHÁI QUÁT TÌNH HÌNH TTATGT TRÊN ĐỊA BÀN TP.HỒ CHÍ MINH

- Khái quát tình hình trật tự an toàn giao thông đường bộ trên địa bàn trong thời gian qua, nhấn mạnh đến số liệu TNGT mà người bị thương vong trong độ tuổi học sinh – sinh viên. (Có thể dẫn chứng một số vụ TNGT gần khu vực trường học hoặc có liên quan đến sinh viên).

- Khái quát nguyên nhân dẫn đến TNGT và UTGT:

- + Do cơ sở hạ tầng giao thông không đáp ứng kịp yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội.
- + Do phương tiện giao thông không đảm bảo an toàn kỹ thuật.
- + Do yếu tố chủ quan của người tham gia giao thông.
- + Do yếu tố khách quan của thời tiết và điều kiện môi trường.
(Trong đó, yếu tố chủ quan của con người giữ vai trò quan trọng)

Như vậy nguyên nhân xảy ra TNGT chủ yếu là do thiếu kiến thức, kỹ năng, ý thức khi tham gia giao thông, không hiểu biết về pháp luật TTATGT và không nghiêm chỉnh chấp hành các quy tắc ATGT đường bộ.

Tùy vào thời gian và tình hình thực tế của buổi tuyên truyền mà cán bộ tuyên truyền xem xét giới thiệu cho phù hợp.

2. Một số quy định cơ bản của pháp luật liên quan đến bảo đảm TTATGT:

1. Đường bộ:

- Quy tắc chung tham gia giao thông đường bộ (LGTDB 2008: Khoản 1 Điều 9; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm g Khoản 3 Điều 6 đối với xe mô tô)

Người tham gia giao thông phải đi bên phải theo chiều đi của mình, đi đúng làn đường, phần đường quy định và phải chấp hành hệ thống báo hiệu đường bộ (*hệ thống báo hiệu đường bộ bao gồm: hiệu lệnh của người điều khiển giao thông; tín hiệu đèn giao thông, biển báo hiệu, vạch kẻ đường, cọc tiêu hoặc tường bảo vệ, rào chắn*). (Cán bộ tuyên truyền có thể hướng dẫn minh họa một số biển báo, báo hiệu đường bộ chính, thường gặp)

- Quy định về người đi bộ (LGTDB 2008: Điều 32; NĐ 100/2019/NĐ-CP: Điều 9)

- Các quy định liên quan đến điều khiển xe đạp, xe đạp điện, xe đạp máy (LGTDB 2008: Điều 31; NĐ 100/2019/NĐ-CP: Điều 8)

- Các quy định liên quan đến Hệ thống báo hiệu giao thông đường bộ, chấp hành báo hiệu đường bộ (LGTDB 2008: Điều 10; Quy chuẩn 41:2019/BGTVT; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm a Khoản 1; điểm e, g Khoản 4 Điều 6)

- Người ngồi trên xe mô tô, xe gắn máy, xe máy điện, xe đạp điện bắt buộc phải đội mũ bảo hiểm và cài quai đúng quy định.

Các quy định liên quan đến Đội mũ bảo hiểm (NĐ 100/2019/NĐ-CP được sửa đổi bổ sung theo NĐ 123/2021/NĐ-CP: điểm n,o Khoản 3, Điều 6 đối với xe mô tô, xe gắn máy, xe máy điện; điểm đ,e Khoản 4 Điều 8 đối với xe đạp máy, xe đạp điện và Điểm b, Khoản 6 Điều 11 đối với người ngồi trên xe mô tô, xe gắn máy (kể cả xe máy điện), xe đạp máy (kể cả xe đạp điện), cách nhận biết mũ bảo hiểm đạt chuẩn và cách thức đội mũ bảo hiểm đúng quy định.

- Các quy định liên quan đến Chở người trên xe (LGTDB 2008: Điều 30; NĐ 100/2019/NĐ-CP: điểm l Khoản 2 và điểm b Khoản 3 Điều 6).

- Các quy định liên quan đến tuổi, sức khỏe người lái xe và giấy phép lái xe (LGTDB 2008: Điều 58,59,60; NĐ 100/2019/NĐ-CP: Khoản 1, Khoản 4 Điều 21, Điểm đ, Khoản 5 Điều 30).

- Người lái xe và người ngồi trong xe ô tô phải thắt dây an toàn tại vị trí có trang bị dây an toàn khi xe di chuyển.

2. Đường sắt

- Nghiêm cấm hành vi đi, đứng, nằm, ngồi hoặc hành vi khác trên đường sắt; ném đất, đá hoặc vật khác lên đường sắt, lên tàu hoặc từ trên tàu xuống.

- Khi đi trên phương tiện giao thông đường sắt (trên tàu hỏa) phải chấp hành đúng nội quy, quy định của tàu.

3. Đường thủy nội địa

Khi đi trên các phương tiện giao thông đường thủy các sinh viên cần ngồi trật tự tại chỗ của mình, nghiêm túc, không đùa nghịch và tuyệt đối tuân thủ theo những quy định an toàn trên phương tiện thủy; mặc áo phao, sử dụng các dụng cụ cứu sinh trong suốt chuyến đi.

III. KỸ NĂNG THAM GIA GIAO THÔNG AN TOÀN:

1. Kỹ năng tham gia giao thông đường bộ an toàn

1.1. Đi bộ an toàn

- Đi trên hè phố, đi sát mép đường về phía bên phải theo chiều đi của mình (ở những nơi không có hè phố), đi đúng phần đường dành cho người đi bộ.

- Qua đường tại nơi có vạch kẻ đường, hầm, cầu vượt dành cho người đi bộ, phải tuân thủ theo tín hiệu chỉ dẫn; tại nơi đường giao nhau không có vạch kẻ đường dành cho người đi bộ sang đường, không có đèn tín hiệu khi qua đường cần chú ý quan sát.

- Không vượt qua dải phân cách, đu bám vào phương tiện giao thông đang chạy, không đùa nghịch dưới lòng đường, vỉa hè, nơi gần đường sắt...

1.3. Điều khiển xe đạp điện, xe máy điện và xe gắn máy, xe mô tô an toàn:

Trước khi điều khiển phương tiện chúng ta cần tìm hiểu về tính năng, đặc điểm của phương tiện, tìm hiểu những quy định của pháp luật đối với người điều khiển phương tiện. Sau đây là một số kiến thức cơ bản cần nắm vững:

- Luật Giao thông đường bộ quy định đối với người từ đủ 18 tuổi trở lên được điều khiển xe mô tô hai bánh, xe mô tô ba bánh có dung tích xi-lanh từ 50 cm³ trở lên và các loại xe có kết cấu tương tự. Như vậy đối với các em học viên, sinh viên có thể điều khiển xe mô tô có dung tích xi lanh từ 50 cm³ trở lên với điều kiện các em phải có Giấy phép lái xe phù hợp và khi tham gia giao thông cần mang theo Giấy phép lái xe, Giấy chứng nhận đăng ký xe, Giấy chứng nhận bảo hiểm trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới còn hiệu lực và giấy tờ tùy thân của người lái xe. Học viên, sinh viên có thể xuất trình GPLX, Đăng ký xe, CCCD hoặc Thẻ Căn cước bằng giấy tờ vật lý hoặc thông qua ứng dụng VneID mức độ 2 trên điện thoại di động.

- Kiểm tra an toàn của xe gắn máy trước khi di chuyển: độ cao, phanh, còi, lốp, đèn, xi nhan, gương chiếu hậu (*bắt buộc phải có gương chiếu hậu bên trái*)...

- Khi điều khiển xe đạp điện, xe gắn máy các em phải đội mũ bảo hiểm và cài quai mũ đúng quy định.

- Cách chọn mũ bảo hiểm: Chọn mũ bảo hiểm đạt tiêu chuẩn, mũ phải có tem kiểm định, lớp xốp cứng, dây đeo và khóa chắc chắn... Khuyến khích các bạn sinh viên nâng cao diện tích phủ của mũ bảo hiểm bằng loại mũ $\frac{3}{4}$ hoặc mũ kín đầu (FullFace).

+ Cách đội mũ bảo hiểm đúng quy cách: Hãy mở dây quai mũ sang 2 bên, đội mũ lên đầu và kiểm tra xem mũ có vừa đầu không bằng cách xoay đi xoay lại. Hãy luôn cài quai mũ, vì nếu đội mũ mà không cài quai thì khi bị ngã, mũ sẽ văng ra ngoài và không có tác dụng bảo vệ đầu các em.

+ Kiểm tra để đảm bảo quai mũ không quá lỏng hay quá chật. Sau khi cài quai, các em vẫn cho vừa được 2 ngón tay dưới cầm là vừa thoải mái.

- Người điều khiển, người ngồi trên xe đạp điện, xe gắn máy, xe mô tô không được mang vác vật cồng kềnh, không sử dụng ô, thiết bị âm thanh (*trừ thiết bị trợ thính*), không bám, kéo đẩy các phương tiện khác, không đứng trên yên, giá đèo hàng hoặc ngồi trên tay lái và có các hành vi khác gây mất TTATGT.

1.4. Chú ý những nơi tầm nhìn bị che khuất và dự đoán các tình huống nguy hiểm xảy ra

- Tại những nơi góc khuất, tầm nhìn của chúng ta bị hạn chế bởi những ngôi nhà, bức tường, cây cối hoặc phương tiện đang dừng đỗ, người lái xe khác khó có thể nhìn thấy các em, vì vậy khi đi tới những nơi đó cần chú ý quan sát, chú ý tiếng còi xe để tránh xe một cách an toàn (*Có thể giao lưu đặt câu hỏi với các em một số địa điểm tầm nhìn bị che khuất? Cách để đi qua đó an toàn?*).

- Khi tham gia giao thông các em tránh đi ngang các phương tiện cơ giới nhất là xe ô tô, xe container, xe tải (vì sẽ rơi vào điểm mù, người điều khiển phương tiện cơ giới không nhìn thấy các em sẽ gây ra nguy hiểm (*lấy ví dụ bằng clip để các em nhận biết được vị trí các điểm mù của xe ô tô lớn, hướng dẫn cách tránh các điểm mù khi tham gia giao thông*)).

- Chú ý quan sát đèn báo hướng đi, hướng rẽ của các phương tiện khác để kịp thời nhường đường.

- Luôn làm chủ tốc độ và chú ý quan sát; chú ý để tránh các chướng ngại vật trên đường và dự đoán trước những tình huống bất ngờ có thể xảy ra để phòng tránh kịp thời.

1.5. Nhường đường tại nơi đường giao nhau

- Tại nơi đường giao nhau không có báo hiệu đi theo vòng xuyến, phải nhường đường cho xe đi đến từ bên phải.
- Tại nơi đường giao nhau có báo hiệu đi theo vòng xuyến, phải nhường đường cho xe đi bên trái.
- Tại nơi đường giao nhau giữa đường không ưu tiên và đường ưu tiên hoặc giữa đường nhánh và đường chính thì xe từ đường không ưu tiên và đường nhánh phải nhường đường cho xe đi trên đường ưu tiên và đường chính từ bất kỳ hướng nào tới.

(Cán bộ tuyên truyền lấy ví dụ bằng hình ảnh trên sa hình).

1.6. Khi đi trên đoạn đường bộ giao nhau cùng mức với đường sắt

- Các phương tiện đường sắt được quyền ưu tiên đi trước.
- Tại nơi đường bộ giao nhau với đường sắt có đèn tín hiệu, rào chắn thì cần chấp hành hiệu lệnh, chỉ dẫn của đèn tín hiệu (trường hợp có nhân viên đường sắt phải chấp hành hướng dẫn của nhân viên đường sắt). Khi đèn tín hiệu đã sáng, chuông tín hiệu đã kêu, rào chắn đã đóng, người tham gia giao thông phải dừng cách hàng rào chắn 1 khoảng cách an toàn.
- Tại nơi không có rào chắn mà chỉ có đèn tín hiệu và chuông báo hiệu thì khi đèn tín hiệu bật sáng, chuông báo hiệu kêu người tham gia giao thông phải dừng cách đường ray gần nhất tối thiểu là 5m.
- Tại nơi giao không có rào chắn, không có đèn tín hiệu và chuông báo hiệu người tham gia giao thông phải quan sát cả 2 phía khi không có phương tiện đường sắt đang đi tới, đảm bảo an toàn mới được đi qua.
- Khi điều khiển xe trên đoạn đường bộ giao cắt với đường sắt các em cần lưu ý sau:
 - + Không được vượt xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
 - + Không được lùi xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
 - + Không được quay đầu xe khi đi trên đoạn đường bộ giao với đường sắt.
 - + Không được dừng xe, đỗ xe trong phạm vi an toàn của đường sắt.
- Trường hợp gặp sự cố, hỏng xe khi đang đi trên đoạn đường bộ giao cắt với đường sắt cần thực hiện ngay các việc sau:

- + Phải bằng mọi cách nhanh nhất báo cho người ở gần nhất, tìm các đồ vật dễ nhận biết đặt báo hiệu trên đường sắt cách tối thiểu 500m về hai phía để báo hiệu cho người điều khiển phương tiện đường sắt biết;
- + Tìm cách báo cho người quản lý đường sắt, nhà ga nơi gần nhất;
- + Phải bằng mọi cách nhanh chóng đưa xe hoặc nhờ người xung quanh phối hợp đưa xe ra khỏi phạm vi an toàn đường sắt.

- Khi có mặt tại nơi có phương tiện tham gia giao thông đường bộ bị hư hỏng trên đoạn đường bộ giao nhau cùng mức với đường sắt cần giúp đỡ người điều khiển phương tiện đưa phương tiện ra khỏi phạm vi an toàn đường sắt (*Cần bô tuyên truyền lấy ví dụ cho các em khi gặp tình huống trên thì cần giúp đỡ như thế nào*).

1.7. Ngồi an toàn trong xe ô tô

- Khi ngồi trên xe ô tô cần ngồi đúng vị trí ghế, ngồi ngay ngắn trong xe ô tô. Không tự ý mở cửa xe khi xe đang chạy.
 - Thắt dây an toàn ở vị trí có trang bị dây an toàn.
 - Tác dụng của dây an toàn: Thắt dây an toàn giúp giữ cơ thể người ngồi trong xe ô tô ngồi yên trên ghế, không bị văng ra ngoài, không bị lao vào kính, đập đầu vào ghế trước hoặc vào vô lăng khi xe dừng đột ngột. Nếu không thắt dây an toàn, chẳng may xe dừng đột ngột thì người ngồi trong xe sẽ bị lao về phía trước khiến đầu chúng ta bị va đập dễ dẫn đến bị thương.
 - Như vậy các em thắt dây an toàn là rất cần thiết và cũng là chấp hành nghiêm chỉnh Luật Giao thông đường bộ (*có clip cách thắt dây an toàn*).
 - Tuyệt đối không đùa nghịch trong xe; không thò đầu, người, tay, chân ra ngoài cửa xe khi xe đang chạy; không tự ý lên, xuống xe khi chưa có sự hướng dẫn của người lớn.

2. Kỹ năng tham gia giao thông đường sắt an toàn

- Không đi, đứng, nằm, ngồi hoặc chơi đùa trên đường sắt.
- Không ném đất, đá hoặc vật khác lên đường sắt, lên tàu hoặc từ trên tàu xuống.
 - Khi lên, xuống tàu phải xếp hàng lần lượt, không chen lấn, xô đẩy nhau, chấp hành theo sự hướng dẫn của nhân viên đường sắt.
 - Khi đi trên phương tiện giao thông đường sắt (trên tàu hỏa) cần chấp hành đúng quy định của tàu, không chạy nhảy, đùa nghịch trên tàu, khi đi tàu cần ở đúng vị trí hoặc ngồi đúng vị trí được ghi trên vé tàu.

- Không được mở cửa lên, xuống tàu, đưa đầu, tay, chân và vật khác ra ngoài thành toa xe khi tàu đang chạy.

- Khi cần đi lại trên tàu thì cần tuân thủ theo nội quy và hướng dẫn của nhân viên trên tàu.

3. Kỹ năng tham gia giao thông đường thủy nội địa an toàn

- Ngồi nghiêm chỉnh tại chỗ của mình, nghiêm túc và tuyệt đối tuân thủ theo những quy định và hướng dẫn của các nhân viên trên tàu.

- Khi tàu, thuyền, phà di chuyển trên sông hoặc biển sẽ rất chòng chành. Vì vậy, các em nên ngồi chia đều sang hai phía và không đùa nghịch trên tàu, thuyền vì sẽ khiến cho tàu, thuyền mất thăng bằng và có thể bị lật.

- Mặc áo phao cứu sinh hoặc sử dụng dụng cụ nổi ngay khi bước chân lên tàu, thuyền, phà và trong suốt chuyến đi.

Tác dụng của chiếc áo phao cứu sinh hoặc dụng cụ nổi cứu sinh là thứ quan trọng nhất giúp các em không bị đuối nước nếu chẳng may bị rơi xuống nước, nếu các em mặc áo phao hoặc sử dụng dụng cụ nổi thì cơ thể sẽ nổi lên mặt nước, không bị đuối nước và để những người cứu hộ có thể nhìn thấy chúng ta khi tìm kiếm cứu hộ, cứu nạn.

Hướng dẫn các em cách mặc áo phao đúng cách: Khi lên tàu, thuyền chúng ta chọn cho mình chiếc áo phao vừa với người và mặc áo phao đúng cách

Bước 1: Kiểm tra tổng thể áo phao, nói lỏng dây đai xung quanh áo

Bước 2: Thực hiện mặc áo phao vào người

Bước 3: Cài các khoá lại sao cho chắc chắn và điều chỉnh thắt chặt dây đai cho áo ôm sát cơ thể chắc chắn, thoải mái nhất.

Bước 4: Xỏ chân vào dây ở phần dưới áo phao để tránh bị giật ngược lên cổ, gây cản trở các hoạt động khi bơi dưới nước.

Bước 5: Kiểm tra lần cuối cho chắc chắn rằng bạn đã mặc áo phao bơi đúng cách và các khóa bấm, dây đai sẽ không bị bung bật khi xuống nước.

Ngoài sử dụng áo phao các em còn có thể sử dụng dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân. Dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân là thiết bị cứu sinh sử dụng cầm tay hoặc đeo trên người có tác dụng giữ người nổi trên mặt nước mà dụng cụ nổi đó vẫn giữ nguyên được hình dạng và đặc tính kỹ thuật trong suốt quá trình hoạt động ở dưới nước (trong một số trường hợp nó được thay thế như áo phao cứu sinh).

- Khi bản thân mình bị rơi xuống nước, ngay lập tức các em cần nhớ:

+ Kêu cứu thật to.

+ Bình tĩnh làm nổi người lên bằng cách hít một hơi dài, thả lỏng người.

+ Bơi theo dòng nước để thoát khỏi chỗ xoáy, chỗ sâu và bơi vào bờ.

- Khi thấy có người bị đuối nước, ngay lập tức các em cần làm:

- + Kêu to, thật lớn gọi bất cứ người nào ở gần.
- + Tuyệt đối không nhảy xuống nước cứu nếu mình không biết bơi giỏi và không biết cách cứu đuối có thể mình sẽ là nạn nhân tiếp theo.
- + Vứt dây, phao cứu sinh hoặc gậy, sào dài để nạn nhân tóm lấy và cùng mọi người kéo nạn nhân lên bờ.

C. KẾT LUẬN:

Nêu tóm tắt nội dung cơ bản, kỹ năng cần nắm được để tham gia giao thông an toàn.

Cần tích cực tìm hiểu nâng cao kiến thức và nghiêm chỉnh chấp hành những quy định của pháp luật về TTATGT. Ứng xử có văn hóa khi tham gia giao thông bằng những việc làm cụ thể như: biết giúp đỡ người khác, biết cảm ơn, xin lỗi, ứng xử văn minh lịch sự khi xảy ra va chạm. (*Cán bộ tuyên truyền hướng dẫn các em tham khảo các tài liệu đọc như Luật Giao thông đường bộ, đường sắt và đường thủy nội địa; Bộ câu hỏi thi Giấy phép lái xe mô tô...*).

